

EDITO

BIKES, NOT BOMBS!

Op 22 januari 2021 ging het VN-Verdrag inzake het Verbod op Kernwapens (TPNW) van kracht, de eerste wettelijk bindende internationale overeenkomst die kernwapens volledig verbiedt, met als uiteindelijk doel de totale eliminering van deze moordtuigen. Vandaag is het TPNW al door 66 naties geratificeerd. Net als alle andere NAVO-lidstaten, weigert België zich erbij aan te sluiten.

Van 21 tot 23 juni kwamen de landen die zich wel al aansloten samen in Wenen voor de eerste 'Meeting of State Parties' (MSP), waarop de koppen bij elkaar gestoken werden rond het nemen van verdere stappen om tot wereldwijde kernontwapening te komen. De MSP stond niet alleen open voor verdragspartijen. Alle geïnteresseerde landen konden als waarnemer deelnemen.

De Belgische vredesbeweging deed er alles aan om de federale regering ervan te overtuigen om naar Wenen te trekken. Allereerst door ze te herinneren aan haar eigen regeerakkoord van 30 september 2020, waarin letterlijk staat dat "België [...] samen met de Europese bondgenoten zal nagaan [...] hoe het VN-verdrag inzake het Verbod op Nucleaire Wapens een nieuwe impuls kan geven aan multilaterale nucleaire ontwapening".

Ondanks stevige druk van de VS en de NAVO om de MSP te negeren, kondigden Duitsland, Finland, Nederland, Noorwegen, Zweden en Zwitserland in de aanloop ervan aan dat ze aanwezig zouden zijn als waarnemers. In weerwil van dit voorbeeld van collega EU- en NAVO-staten bleef België de boot afhouden. Een week voor de MSP gaf premier De Croo tijdens de Commissie Buitenlandse Betrekkingen nog duidelijk aan dat hij niet van plan was om een delegatie te sturen omdat dit "de NAVO-eenheid in gevaar" zou brengen, maar uiteindelijk maakte België op de valreep bekend dat het alsnog zou deelnemen.

Toch maakte deze radicale bocht de vredesbeweging niet vrolijk, want de aanwezigheid van België in Wenen kwam er tegen een veel te zware prijs. De verschillende regeringspartijen slaten een schamele deal die deelname aan de MSP afruilde tegen de

verhoging van het defensiebudget tot 2% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) tegen 2035.

België trok dus naar Wenen als waarnemer -wat eigenlijk gewoon de uitvoering was van het regeerakkoord- met een minimale delegatie die zelfs niet de bevoegdheid kreeg om iets te zeggen, in ruil voor een totaal niet op voorhand afgesproken fikse verhoging van de militaire uitgaven.

De huidige oorlog in Oekraïne heeft de aandacht voor kernwapens en de angst voor een nucleaire aanval opnieuw aangewakkerd. De gebeurtenissen van 2022 bewijzen dat kernwapens nergens en op geen enkel moment veiligheid garanderen, integendeel. Oude assumpties rond nucleaire afschrikking moeten in vraag worden gesteld. Het TPNW is een belangrijk nieuw instrument in het internationale kernontwapeningsregime. In plaats van een monddode delegatie te sturen naar de MSP, zou België zich beter zo snel mogelijk bij dit verbodsverdrag aansluiten.

De maatschappelijke steun voor het TPNW is groot. Uit een opiniepeiling van december 2020 blijkt dat 77% van de Belgen vindt dat ons land het verdrag moet tekenen. Ook heel wat lokale besturen, instellingen en middenveldorganisaties, zoals de Hoge Gezondheidsraad, het Vlaams Vredesinstituut en de vakbonden, zijn vragende partij.

België kan zijn kop niet in het zand blijven steken. Het is een publiek geheim dat al zes decennia een 20-tal VS-kernbommen op ons grondgebied liggen. In de nabije toekomst worden deze wapens bovendien vernieuwd. Aanwezig zijn op de MSP, zelfs al is het slechts als waarnemer, terwijl het land kernwapens huisvest, komt niet geloofwaardig over.

De Belgische Coalitie tegen Kernwapens organiseert daarom op 2 oktober 2022 de 'Bikes, Not Bombs'-fietsactie en picknick in Brussel. De VS-kernwapens moesten het land uit en België moet het TPNW ondertekenen! Kom deze eisen samen met ons kracht bijzetten. Meer info en inschrijvingen op www.vrede.be/kalender of via emmelen@vrede.be

OORLOG EN KLIMAATCRISIS

De oorlog in Oekraïne trekt ons mee in een wapenwedloop en een explosie van investeringen in fossiele infrastructuur. Militarisering en nieuwe investeringen in gas en steenkool vormen momenteel de grootste bedreiging voor de strijd tegen de klimaatcrisis.

De EU neemt verregaande maatregelen om zo snel mogelijk onafhankelijk te worden van Russische fossiele brandstoffen. Zo plant de Europese Commissie om 41% meer steenkool te verbranden tegen 2030 dan oorspronkelijk voorzien in haar Fitfor55-klimaatplan. Onder meer Italië en Duitsland willen gesloten steenkoolcentrales opnieuw in gebruik nemen.

Daarnaast sloot de EU een miljardencontract af met de VS om het Russische gas te vervangen door het duurdere en meer vervuilende Amerikaanse schalgas (aardgas dat gewonnen wordt via hydraulische fracturatie of fracking). Terwijl het Verenigd Koninkrijk opnieuw de mogelijkheid onderzoekt om in eigen land naar schalgas te fracken, investeren België, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Griekenland, de VS en Qatar in nieuwe vloeibare aardgas-terminals en/of de uitbreiding van bestaande Lng-terminals.

Dat is een regelrechte ramp voor het klimaat: ongeveer 80% van het Amerikaanse Lng bestaat uit extreem vervuilend schalgas. Bovendien hebben deze investeringen een afbetalingstermijn van minstens 20 tot 30 jaar, wat de invoer van fossiel (schalie) gas nog jarenlang vastlegt. Secretaris-generaal van de Verenigde Naties, António Guterres, noemde de nieuwe investeringen in fossiele infrastructuur als reactie op de oorlog in Oekraïne dan ook "waanzin".

Ook de klimaatimpact van oorlog zelf is enorm. De oorlogen in Irak, Afghanistan, Pakistan en Syrië stootten samen meer dan 400 miljoen ton CO2 uit. Het VS-leger is de grootste institutionele verbruiker van fossiele brandstoffen ter wereld. Als gevolg daarvan is het ook een enorme uitstoot van broeikasgassen. Indien het VS-leger een land zou zijn, dan zou het wereldwijd op de 47ste plaats staan wat de CO2-uitstoot betreft, hoger dan landen als Spanje, Zweden of Nieuw-Zeeland. Verdere militarisering verhoogt de massale uitstoot van de militaire sector alleen maar.

Sinds de oorlog uitbrak in Oekraïne en zeker sinds de Russische inval in het land, profiteren de Europese NAVO-lidstaten, waaronder België, van het momentum om de militaire uitgaven naar ongekende hoogtes op te krikken. Wat niet kan voor het

het klimaat, kan blijkbaar wel voor oorlog.

De klimaatbeweging verzet zich samen met de vredesbeweging tegen een toename van de militaire uitgaven en tegen investeringen in nieuwe fossiele infrastructuur. We eisen een onmiddellijk staakt-het-vuren en de terugtrekking van de Russische troepen uit Oekraïne. Enkel diplomatieke vredesonderhandelingen zijn een duurzame oplossing voor mens en planeet. We eisen dat er eindelijk echt werk wordt gemaakt van de-escalatie en roepen op tot een groot Europees diplomatiek offensief.

Ineos Will Fall, Climaxi, Youth for Climate, Tegengas, Grootouders voor het Klimaat, Fridays for Future Antwerpen, 11-maartbeweging, Climate Express, Extinction Rebellion Antwerpen en Gent, Belgische coalitie 'stop uranium wapens', Pax Christi, Vrede vzw, Intal, Leuvense vredesbeweging, Tafels van vrede, JNM, Hart boven Hard.

PETITIE: MADE IN ILLEGALITY

Het bouwen van nederzettingen in bezet gebied is een oorlogsmisdaad. De Europese Unie blijft echter handel drijven met de illegale Israëlische nederzettingen in bezet Palestijns gebied.

Niemand wil meewerken aan de diefstal van land en de gewelddadige verdrijving van Palestijnse families. Toch maakt de verkoop van sommige producten in de supermarkten ons, zonder dat we het weten, medeplichtig aan deze misdaden. Wil je niet het risico lopen onbewust bij te dragen aan de kolonisatie van bezet Palestijns gebied? Steun dan een verbod op handel in producten uit illegale nederzettingen, waar ook ter wereld, door het Europees burgerinitiatief 'Made in illegality' te ondertekenen op www.madeinillegality.org.

Door het Europees burgerinitiatief te ondertekenen:

- Eis je dat de EU een einde maakt aan de handel met illegale nederzettingen in bezette gebieden, zoals de Israëlische nederzettingen in Palestijns gebied.
- Vraag je de EU om het internationaal recht en de mensenrechten te respecteren, ook in haar handelsrelaties.
- Geef je de EU te kennen dat je niet langer het risico wil lopen medeplichtig te zijn aan schendingen van de mensenrechten via je aankopen.

Als #MadeinIllegality één miljoen handtekeningen verzamelt, dan is de Europese Commissie verplicht een gemotiveerd besluit te formuleren over deze kwestie.

BIKES, NOT BOMBS!
De Vredetelex is het driemaandelijks bewegingsblad voor leden van vzw Vrede. Hiermee houden we u op de hoogte van interessante activiteiten, campagnes en standpunten van de vredesbeweging
Nog geen lid? Surf naar www.vrede.be/lid

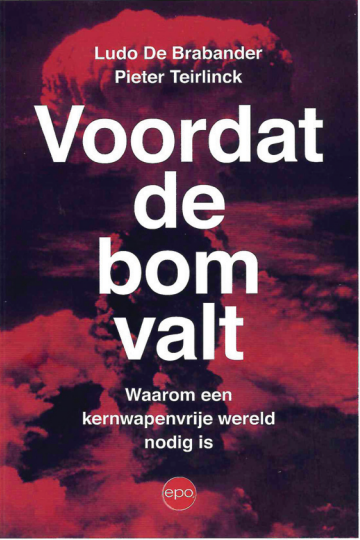
KORT

77STE HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING

Op zondag 7 augustus herdenkt het Vredesoverleg Gent naar jaarlijkse gewoonte de VS-kernbombardementen op de Japanse steden Hiroshima en Nagasaki. 77 jaar later, wordt er in de context van de oorlog in Oekraïne opnieuw gedreigd met het gebruik van nucleaire wapens. Zeker in het huidige klimaat is het belangrijk om te blijven herinneren aan de gruwelijke en arbitraire gevolgen van kernwapenaanvallen. We beginnen de herdenkingsavond om 21u in de Sint-Niklaaskerk te Gent, met muziek en woord. Om 22u laten we in de historische binnenstad lampionnen te water. Locatie: Sint-Niklaaskerk & Korenlei, Gent Aanvang: 21u Info: www.vrede.be

MANIFIESTA 2022

Het jaarlijkse feest van de solidariteit, Manifesta, gaat door van 17 tot 18 september in de Hippodroom van Oostende. Het programma staat weer bol van de goede muziek en de interessante sprekers. Vrede vzw zal zoals gewoonlijk aanwezig zijn met een infostandje. Iedereen die zin heeft om een handje toe te steken in onze stand in ruil voor een toegangsticket, kan een mailtje sturen naar emmelen@vrede.be Info: www.manifesta.be

BOEK: 'VOORDAT DE BOM VALT'

Ex-coördinator van Vrede vzw, Pieter Teirlinck, en woordvoerder, Ludo De Brabander, schreven samen het boek 'Voordat de bom valt' (EPO, 2022). Het is een abc van de kernwapenproblematiek en een pleidooi voor een kernwapenvrije wereld. Ludo de Brabander komt het boek voorstellen op Manifesta, maar het is alvast te bestellen op www.vrede.be of via een mailtje naar olga@vrede.be. Leden van Vrede vzw betalen 14 euro, niet-leden: 19,9 euro.

INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE: HANG DE VREDESVLAG!

Hang in de week van 21 september de vredesvlag uit. Post een foto van jouw wapperende vredesvlag op Facebook, Twitter en/of Instagram met de hashtag #vredesvlag, of stuur je foto naar eva@vrede.be. Vlaggen te bestellen op www.vrede.be - Info: www.dagvandevrede.be

DEFENSIEBUDGET STIJGT WEER!

Jammer genoeg moet de laatste tijd bijna in iedere Vredetelex een budgetverhoging voor Defensie aangekondigd worden. Het betreft geen herhaling van hetzelfde nieuws, maar gaat telkens om een toename van de militaire uitgaven die bovenop een eerder aangekondigde toename komt. Deze keer besliste de regering om het Belgisch defensiebudget tegen 2035 op te trekken naar 2% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Een dergelijke stijging is om verschillende redenen historisch te noemen, maar dan in de negatieve zin van het woord.

Als de maatregel vandaag zou worden toegepast, stuwt ze de factuur voor de belastingbetaler met 5 miljard euro extra omhoog. Bij een jaarlijkse economische groei van 1,5% wordt dat in 2035 al gauw 7,5 miljard euro extra. Dat is een smak geld voor een regering die ons voortdurend onder de neus wrijft dat de overheidsbegroting onder zware druk staat en er nagenoeg geen ruimte is om bijvoorbeeld de koopkracht op te krikken.

Een dag na de Russische inval in februari keurde de Belgische regering al een geactualiseerde militaire programmawet goed die een investeringsplan omvat ter waarde van 10,3 miljard euro. Dat bedrag komt bovenop de 9,2 miljard euro voor investeringen in wapensystemen (waaronder de aankoop van F-35 gevechtsvliegtuigen) die in 2017 vastgelegd werd door de vorige regering. Daarnaast werd op 24 maart 2022 nog een extra Defensie-enveloppe van 1 miljard euro aangekondigd voor de huidige legislatuur (tot 2024). Eind februari werd ook een groepspad voor Defensie voorgesteld dat het budget tegen 2030 moest optrekken tot 1,54% van het BBP. Vandaag, amper een paar maanden later, blijkt deze beslissing dus al gedateerd.

Ons land wilde naar verluidt een goed figuur slaan op de NAVO-top van 28 tot 30 juni in Madrid. Het trans-Atlantisch bondgenootschap besliste reeds in 2014 dat alle lidstaten hun defensiebudgetten moesten optrekken naar 2% van hun BBP's, maar de oorlog in Oekraïne maakt een dergelijke verhoging nu ook verteerbaarder bij het grote publiek.

De tientallen miljarden die afgeleid worden naar de militarisering, hypothekeken noodzakelijke investeringen in de energietransitie, klimaatmaatregelen, publieke dienstverlening, sociaal welzijn, enzovoort. Bovendien maken ze van de oorlogsindustrie de best gesubsidieerde sector.

De beslissing om de Belgische militaire uitgaven op te drijven naar 2% van het BBP is ook historisch omdat ze genomen is door een regering waarin partijen vertegenwoordigd zijn met pacifistische roots. Dit verraad aan hun politiek project moet voor een deel van de achterban een grote ontgoocheling zijn.

De regeringspartijen proberen te sussen door te benadrukken dat de 2%-stijging het resultaat is van een interne deal - een evenwichtige afruil. Enerzijds werd de deelname van België aan de eerste bijeenkomst van de verdragspartijen (MSP) aan het internationaal Kernwapenverbod (TPNW) er tegenovergesteld, anderzijds de verhoging van het budget voor ontwikkelingssamenwerking naar 0,7% van het BBP. Maar het gaat hier om boerenbedrog. In werkelijkheid is de 0,7%-belofte al meer dan een halve eeuw oud en werd ze zelfs als beoogde norm opgenomen in de wet op de ontwikkelingssamenwerking van 2013. En dat de regering haar eigen regeerakkoord nakomt door een Belgische delegatie af te vaardigen naar de MSP - zelfs al is dat tegen de zin van NAVO- zou een evidentie moeten zijn waar niets tegenover hoeft te staan.

Eveneens historisch is de fetisj van de 2%-norm zelf, die veel belangrijker lijkt geworden dan de concrete behoeften van het leger. De militaire uitgaven van de NAVO-lidstaten lagen in 2021 maar liefst 17 keer hoger dan die van Rusland. De beslissing van de regering komt er onder druk van een politieke elite, aangevoerd door Washington, en dankzij het lobby van het militair-industrieel complex. De Russische agressie-oorlog wordt misbruikt om de agenda van dit militair-industrieel complex uit te voeren. Voor België is loyaliteit ten opzichte van de NAVO-partners blijkbaar veel belangrijker dan de menselijke veiligheid van de eigen bevolking.

SCAN ME

BRUSSEL

02/10

Fiets je mee voor een kernwapenvrije wereld?

nonukes.be

BIKES NOT BOMBS

Aftrichtkantoor Gent 1 | V.U.: Ludo De Brabander - Pieter Teirlinck
Driemaandelijkse tijdschrift van vzw Vrede | juli - aug - sept 2022 | p 409204
PB-PP | B-9/4568 BELGIË - BRUSSEL

KLNDR

MEER INFO

WWW.VREDE.BE

OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN DE KALENDER?
SCHRIJF JE IN OP DE DIGITALE NIEUWSBRIEF VIA VREDE.BE!

18/07<21/07	VREDE VZW OP DE GENTSE FEESTEN www.vrede.be - Gent	EVENEMENT
DI 19/07	KOUDE OORLOG 2.0 & BOTSSENDE IMPERIALISMEN www.vrede.be - Gent	DEBAT
ZO 07/08	77 JAAR HIROSHIMA & NAGASAKI www.vrede.be - Gent	HERDENKING
DI 23/08	CERRADO-INSPIRATIEAVOND MET FATIMA CABRAL UIT BRASILIA www.wervel.be - Leuven	INTERACTIEVE LEZING
27/08<28/08	OXFAM TRAILWALKER www.oxfamtrailwalker.be - de Ardennen	WANDELEVENEMENT
WO 07/09	BURGERS ENGAGEREN VOOR HET KLIMAAT: JILL PEETERS & GEORGE MARSHALL www.omgevingvlaanderen.be - Brussel	LEZING
DI 13/09	WATERDEBATES #1: HEMELWATER www.joinforwater.ngo - Antwerpen	DEBAT
WO 14/09	THIBAUT MOREL OVER ARMOEDE www.mo.be - Hasselt	LEZING
17/09<18/09	MANIFIESTA 2022 www.manifesta.be - Oostende	FESTIVAL
ZO 25/09	REFUGEE WALK www vluchtelingenwerk.be - Antwerpen	WANDELEVENEMENT
DO 29/09	GLOBAAL KABAAL: 'A GIRL'S GAZE' MET NABESPREKING www.mo.be - Kortrijk	DOCUMENTAIRE
ZO 02/10	BIKES NOT BOMBS www.vrede.be - Brussel	FIETSACTIE
VR 07/10	INSPIRATIEDAG: KLIMAATACTIE OP MAAT VAN JE SCHOOL www.11.be - Kortrijk	VOORMING
VR 21/10	STAND UP FOR CLIMATE www.klimaatcoalitie.be - België	ACTIE
WO 23/10	KLIMAATMARS www.klimaatcoalitie.be - Brussel	BETOGING

ZONDAG 2 OKTOBER 2022 - BRUSSEL

BIKES, NOT BOMBS!

FIETS MEE VOOR EEN KERNWAPENVRIJE WERELD

WWW.VREDE.BE

VREDETELEX 049

Driemaandelijkse tijdschrift van vzw Vrede | Dok Noord 4F 203, 9000 Gent
Editie juli - aug - september 2022

VREDE.BE